

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/160/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114224723
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114224723.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej U. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, O., o zaplatenie 1 970,93 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 9C 258/2014 - 47 zo dňa 09.03.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa konanie v časti o zaplatenie poplatkov za upomienky vo výške 86,94 Eur zastavil. Žalobu zamietol a vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení uviedol, cit: „Na základe vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že žalobca poskytol žalovanej spotrebiteľský úver v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalovaná si povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere neplnila riadne a včas, preto žalobca z dôvodu omeškania žalovanej s platením splátok pristúpil k tzv. predčasnému zosplatneniu úveru. Podaním - výzvou zo dňa 30.12.2014 doručenou žalobcovi dňa 07.01.2015 súd vyzval žalobcu, aby súdu preukázal, že pri zosplatnení úveru bol dodržaný postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a upresnil ako dospel k sume dlžnej istiny, úrokov, sankčných poplatkov a poplatkov za upomienky. Podaním - výzvou zo dňa 10.02.2015 (doručenou žalobcovi dňa 16.02.2015) súd opätovne vyzval žalobcu na preukázanie, že pri zosplatnení úveru bol dodržaný postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, aby upresnil, ako dospel k dlžnej sume istiny, nezaplatených úrokov, sankčných poplatkov a poplatkov za upomienky, aby súdu zaslal rozpis všetkých predpísaných splátok úveru v členení na istinu, úroky a poplatky amortizačnú tabuľku) a aby súdu zaslal rozpis všetkých platieb žalovanej s uvedením ich započítania na jednotlivé splátky. V tejto výzve súd zároveň žalobcu poučil o jeho dôkaznom bremene a o tom, že jeho nárok zatiaľ za preukázaný nemá. Vychádzajúc z vyššie uvedeného má súd za to, že k predčasnemu zosplatneniu úveru a teda k strate výhody splátok u dlžníka - žalovanej nedošlo, z dôvodu nedodržania postupu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (absentuje preukázanie upozorňujúcej výzvy). Doručenie upomienky a listu o predčasnom zosplatnení úveru totiž žalobca súdu nepreukázal. Podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka - Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. Je notoriou právnej teórie a praxe, že preukázať doručenie písomnosti, musí ten účastník konania, ktorý z doručenia písomnosti pre seba vyvodzuje priaznivý následok. V danom prípade preukázanie doručenia písomností, z ktorých žalobca vyvodzuje pre seba priaznivé účinky v podobe predčasného zosplatnenia úveru je práve na žalobcovi. Žalobca však nepreukázal, že by sa takéto listiny do dispozičnej sféry dlžníka dostali (bez ohľadu na to, či sa s touto výzvou oboznámil, alebo nie), a preto súd musí vychádzať z toho, že nebola splnená podmienka nevyhnutná pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru bankou - žalobcom. Žalobca dokonca nepreukázal ani odoslanie vyššie uvedených listín. Zo žaloby je zrejmé, že žalobca sa domáha zaplatenia nezaplatennej istiny vo výške 1970,93 Eur, nezaplatených úrokov vo výške 418,35 Eur, nezaplatených sankčných poplatkov vo výške 208,71 Eur, zmluvného úroku a úrokov z omeškania. Vyčíslením jednotlivých položiek uplatňovanej pohľadávky

žalobcom je súd viazaný (§ 153 ods. 2 O.s.p.) a zároveň aj svoje rozhodnutie musí smerovať vo vzťahu k vyčíslenej položke v tom zmysle, či a prípadne v akom rozsahu ju priznáva alebo zamieťa. Žalobca ani na opakovanú výzvu súdu, nepredložil tomuto údaje nevyhnutné na aspoň čiastočné vyhoviecie žalobe a to upresnenie ako dospel k dlžnej sume nezaplatených úrokov a sankčných poplatkov, rozpis všetkých predpísaných splátok úveru v členení na istinu, úroky a poplatky. Žalobca súdu dňa 26.02.2015 predložil listinu s názvom „Loan activity enquiry“ napísanú v anglickom jazyku, z ktorej však okrem výšky požadovanej istiny a zaplatených splátok, ostatné súdom požadované informácie nevyplývajú. Vo vzťahu k ďalším konaniam, ktorých účastníkom je žalobca, súd tohto upozorňuje na to, že vykonanie dôkazu listinou napísanou v inom ako slovenskom alebo českom jazyku jej prečítaním je neprípustné a také listiny musia byť preložené do jazyka slovenského (NS SR sp. zn. 7 Cdo/16/2013). Je teda potrebné, aby žalobca predkladal súdu listiny, ktorými navrhuje vykonanie dôkazu v jazyku slovenskom, prípadne českom. Ak teda súd dospel k právnomu záveru, že k predčasnemu zosplateniu úveru (a teda strate výhody splátok) nedošlo, mohol žalobcovi priznať maximálne dlžnú sumu úveru ku dňu jeho rozhodovania. Tým, že žalobca súdu neoznámil rozpis jednotlivých splátok na istinu, úroky a poplatky, sám zaviniel, že súd nemohol jeho žalobe vyhovieť ani čiastočne, nakoľko nebolo možné zistiť aká je dlžná suma istiny, úrokov a úrokov z omeškania ku dňu jeho rozhodovania.“

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešný žalobca na ich náhradu právo nemá a o náhrade trov konania úspešnej žalovanej súd pre nedostatok návrhu z jej strany nerozhodoval.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V dôvodoch odvolania poukázal na to, že na základe výzvy súdu zo dňa 23.02.2015 zaslal vyjadrenie, ku ktorému priložil listinu „Loan activity enquiry“ napísanú v anglickom jazyku. Žalobca má za to, že súd pri vykonaní tohto dôkazu - listiny, nepostupoval v súlade s rozhodnutím NS SR sp. zn. 7 Cdo/16/2013 a s ust. § 51 ods. 5 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti, podľa ktorých, ak sa má vykonať dokazovanie listinou napísanou v inom ako štátnom jazyku s výnimkou českého jazyka, je súd povinný pribrať prekladateľa na jej preklad. Z rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je zjavné, či predmetný dôkaz súd vykonal a nesprávne posúdil, alebo ho nevykonal a tým nedostatočne zistil skutkový stav, čo sa podľa žalobcu prejavilo v nesprávnom rozhodnutí súdu prvého stupňa. Žalobca ďalej v odvolaní uviedol, že dodržal postup v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, čo preukázal doložením výzvy na predčasné splatenie úveru zo dňa 20.05.2013 a predložením upomienky pre žalovaného a listiny „Loan activity enquiry“ súdu. Žalobca tiež poukázal na bod 19.8 Doručovanie Všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvného vzťahu so žalovanou, do ktorých zakotvil fikciu doručenia. Má tiež za to, že ak súd mal pochybnosť o zaslaní výzvy na predčasné splatenie úveru, mal si výslovne vyžiadať doručku, resp. podací hárok. Práve tým, že nevyzval žalobcu na preukázanie, že výzva sa dostala do dispozície žalovanej, súd nedostatočne zistil skutkový stav. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Odvolací súd v zmysle zásad ustanovenia § 212 O. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Prvostupňový súd správne vyhodnotil právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou ako vzťah spotrebiteľský v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý vznikol na základe úverovej zmluvy zo dňa 22.10.2012. Súd rovnako zistil, že žalovaná sa dostala do omeškania, čo malo za následok, že žalobca pristúpil k tzv. predčasnemu zosplateniu úveru.

Prvostupňový súd založil svoje rozhodnutie na tom, že:

1./ žalobca nepreukázal, že pri zosplatení úveru bol dodržaný postup v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka,

2./ žalobca neoznámil rozpis jednotlivých splátok na istinu, úroky a poplatky, čím zaviniel, že súd nemohol priznať ani čiastočné plnenie ku dňu rozhodovania,

3./ žalobca predložil súdu dôkaz - listinu „Loan activity enquiry“ napísanú v anglickom jazyku, pričom vykonanie dôkazu listinou napísanou v inom ako slovenskom alebo českom jazyku je neprípustné.

Ad 1./

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Žalobca v konaní tvrdil, že uzatvoril so žalovanou dňa 22.10.2012 úverovú zmluvu č. XXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 2000 Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach. Na preukázanie svojich tvrdení predložil úverovú zmluvu. Žalovaná uvedenú skutočnosť nerozporevala. Jedinou jej obhajobou bolo, že peniaze nemá z čoho splácať, pričom bližšie poukázala na svoju zlú sociálnu situáciu. Ďalej žalobca tvrdil, že žalovaná sa dostala do omeškania, čo viedlo k tzv. predčasnému zosplateniu úveru, čo v praxi znamená stratu výhody splátok pre žalovanú a jej povinnosť vrátiť úver jednorázovo. Žalobca na preukázanie tejto skutočnosti predložil list zo dňa 20.05.2013 označený ako výzva na predčasné splatenie úveru, z ktorého vyplýva, že žalobca opakovane upozornil žalovanú na nesplácanie úveru, na základe čoho banka rozhodla o predčasnej splatnosti celého úveru, čím vznikla žalovanej povinnosť jednorázovo uhradiť zostávajúcu sumu úveru vo výške 2 143,49 Eur s príslušenstvom najneskôr do 11.06.2013. Zároveň predložil listinu s názvom Loan activity enquiry (bližšie tiež Ad 3./) z ktorej vyplýva, že žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním splátky splatnej dňa 15.02.2013, kedy uhradila iba 3,99 Eur, namiesto splátky 29,90 Eur. Z uvedenej listiny tiež vyplýva, že žalovaná neuhradila ďalšie splátky splatné dňa 15.03.2013, 15.04.2013 a 15.05.2013 (každá vo výške 29,90 Eur). Odvolaciemu súdu preto nie je zrejmé, akým iným spôsobom mal žalobca preukázať svoj nárok, keď z obsahu spisu vyplýva, že žalobca pristúpil k zosplateniu úveru listom zo dňa 20.05.2013, kedy stanovil lehotu na plnenie do 11.06.2013. Skutočnosť, že tak urobil až tri mesiace po tom ako sa žalovaná dostala do omeškania (prvýkrát sa žalovaná dostala do omeškania dňa 16.02.2013, t.j. deň po dni splatnosti splátky za 02/2013) vyplýva z čl. 38 spisu. Zároveň z obsahu spisu vyplýva, že žalobca listom zo dňa 25.03.2013 vyzval žalovanú na úhradu omeškaných splátok a zároveň ju upozornil na to, že v prípade nezaplatenia bude požadovať jednorázové splatenie celej dlžnej sumy. Ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka stanovuje povinnosť veriteľa upozorniť spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva zosplatiť úver. Táto lehota je značne problematická keďže nestanovuje čas odkedy plynie, resp. či je potrebné zaslať dlžníkovi upozornenie na možné zosplatenie v lehote dlhšej ako 15 dní pred zosplatením úveru. V kontexte celého toho ustanovenia možno však ustáliť, že táto lehota bola zachovaná, keďže žalovaná sa dostala prvýkrát do omeškania dňa 16.02.2013, listom zo dňa 25.03.2013 bola upozornená na možnosť zosplatenia úveru, ku ktorému došlo listom zo dňa 20.05.2013 s účinnosťou k 11.06.2013. Je pravdou, že žalobca v konaní pred súdom prvého stupňa nepredložil súdu doklad preukazujúci doručenie tzv. zosplatenia úveru, avšak uvedené bolo zhojené v rámci odvolacieho konania dorúčením dokladu o doručovaní zásielky žalovanej (list daný na poštovú prepravu dňa 21.05.2013).

Ad 2./

Pokiaľ ide o nemožnosť priznať ani len čiastočné plnenie žalobcovi z dôvodu, že žalobca neuviedol z akých zložiek (istina, úrok, poplatky) pozostáva uplatnený nárok, odvolací súd uvádza, že minimálne v časti splatných splátok, s ktorými je žalovaná v omeškani sa javí priznanie nároku dôvodným. Aj v prípade, že žalobca presne nerozpísal z akých položiek splátka pozostáva, nič to nemení na skutočnosti, že splátky boli dohodnuté v určitej výške (po 29,90 Eur) so splatnosťou k 15. dňu kalendárneho mesiaca tak ako to vyplýva z úverovej zmluvy. Uvedená špecifikácia na istinu, úrok a poplatky má hlavný význam pri posúdení nároku žalobcu na úrok z omeškania zo stanovenej časti splátky, keďže úrok (obsiahnutý v splátke úveru) nie je možné ďalej úročiť úrokom z omeškania (neprípustnosť úrokov z úrokov, tzv. anatocizmus). Preto pokiaľ žalobca nešpecifikoval jednotlivé splátky a teda nebolo možné rozhodnúť o priznaní úroku z omeškania, mala byť žaloba v tejto časti pre jej neurčitosť a nejasnosť zamietnutá.

Výška a termín splatnosti samotnej splátky, s ktorými bola žalovaná v omeškaní však sporné medzi účastníkmi neboli a vyplývajú z obsahu spisu.

Ad 3./

Pokiaľ ide o listinu napísanú v anglickom jazyku pod názvom „Loan activity enquiry“ je potrebné dať za pravdu žalobcovi, že súd prvého stupňa nesprávnym spôsobom interpretoval uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo 16/2013 zo dňa 25.11.2013. Z uvedeného uznesenia vyplýva, cit: „Iná je situácia, pokiaľ ide o vykonávanie dôkazu listinou, ktorá je napísaná v inom ako štátnom jazyku. V takom prípade je súd povinný najskôr pribrať prekladateľa na preklad listinných dôkazov predložených do súdneho spisu účastníkmi konania vyhotovených v inom ako štátnom jazyku s výnimkou českého (§ 51 ods. 5 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špeciálny súd a vojenské súdy).“

Pokiaľ teda súd prvého stupňa mal za to, že táto listina nespĺňa náležitosti dôkazného prostriedku, mal ustanoviť prekladateľa. Odvolací súd je však toho názoru, že pokiaľ (tak ako tomu bolo v tomto prípade) listina obsahuje v prevažnej miere číselné parametre ohľadom (ne)splácania úveru žalovanou a sú v nej uvedené rukou dopísané vysvetlivky ohľadom toho, čo tvorí poskytnutý úver, aká bola výška úrokovej sadzby, kedy žalovaná uhradila splátky a v akej výške, čo z toho bolo započítané na istinu a čo na úrok, kedy a ktorými splátkami sa žalovaná dostala do omeškania, kedy došlo k zosplatneniu a v akej výške, nemusí súd bezvýhradne trvať na ustanovení prekladateľa, pokiaľ je to v súlade s procesnou ekonomikou konania a pokiaľ druhý účastník uvedené nenamieta. Uvedený výklad však v žiadnom prípade nie je v rozpore s citovaným uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo 16/2013, z ktorého vyplýva tiež, cit: „Ustanovenie § 129 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku neumožňuje vykonať dokazovanie prečítaním listiny, ktorej preklad nebol vyhotovený v štátnom alebo českom jazyku.“ V danom prípade žalobca predložil síce listinu v inom ako slovenskom alebo českom jazyku, avšak jej podstatné údaje sú preložené do slovenského jazyka a ostatné údaje sú číselné dáta preukazujúce platobnú históriu. Preto podľa názoru odvolacieho súdu je táto listina spôsobilá byť dôkazným prostriedkom.

Úlohou prvostupňového súdu preto bude opätovne vec prejednať a rozhodnúť o nároku žalobcu uplatnenom v tomto konaní s prihliadnutím na vyššie uvedené závery odvolacieho súdu. Súd prvého stupňa zároveň podrobí kontrole úverovú zmluvu spolu so všeobecnými úverovými podmienkami z toho hľadiska, či úverová zmluva spĺňa všetky náležitosti kladené na tento zmluvný typ, a to najmä pokiaľ ide o spotrebiteľský charakter zmluvy. Rozhodujúce bude zistenie, či došlo k platnému dojednaniu zmluvných podmienok, t.j. či jednotlivé zložky, z ktorých pozostáva nárok žalobcu na zaplatenie požadovanej sumy vyhovujú z pohľadu maximálne stanovenej výšky úrokov, resp. úrokov z omeškania a individuálneho dojednania.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. b/ a e/ O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 221 ods. 2 O. s. p.

Prvostupňový súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O. s. p.) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Len pre úplnosť odvolací súd dodáva, že súd prvého stupňa rozhodne opätovne aj o čiastočnom späťvzatí žaloby v časti poplatkov za upomienky vo výške 86,94 Eur z dôvodu, že aj napriek tomu, že tento výrok nebol odvolaním výslovne napadnutý, odôvodnenie napadnutého rozsudku neobsahuje žiadnu zmienku o tom, z akého dôvodu došlo k čiastočnému zastaveniu konania, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia v tejto časti. Navyše pokiaľ v priebehu konania súd vyhlási uznesenie o čiastočnom zastavení konania, javí sa vhodnejšie, aby toto rozhodnutie bolo buď vypracované vo forme samostatného uznesenia, alebo aby bol aj tento výrok poňatý do výrokovej časti rozsudku z dôvodu jednoty a súladnosti ústne vyhláseného a písomne vypracovaného rozhodnutia.

Rovnako odvolací súd upozorňuje na nesúlad výroku o trovách konania, ktorý bol vyhlásený na pojednávaní („Žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.“) s výrokom uvedeným v písomnom vyhotovení rozsudku („Žalobca nemá právo na náhradu trov konania“). Z dôvodu zrušenia rozhodnutia a vrátenia veci na nové konanie odvolací súd z dôvodu hospodárnosti konania nevrátil vec súdu prvého stupňa na postup podľa § 164 O.s.p. za účelom vykonania opravy.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.